

BÓKUR:

»Tey byggja land III«

Komandi týsdag kemur bókini »Tey byggja land III« eftir J. Simun Hansen í bókabúðirnar.

Sum navnið sigur frá, er hetta triðja bókini í eini röð undir hesum heiti. Tær báðar bókurnar, sum áður eru komnar, »Tey byggja land I og II«, eru ávíkavíst um Fugloyar- og Svinoyar sókn, meðan »Tey byggja land III« er um Viðareidis sókn, tað eru bygdirnar Viðareidi, Hvannasund, Múli, Fossá, Norðepil, Depip og Norðtoftir.

Bókin sigur nágreinliga frá øllum viðurskiptum á teimum plássum, hon umfarar. Sagt verður frá búseting í eldri tíð, frá landslagnum, frá kirkju og skúla, frá bjargasøguni, útróðrinum o. s. fr.

Bókin viðgerð hvørja bygd fyri seg. Hendan viðgerð verður greinað út til teir ymisku býlingarnar og tey einstøku húsin heilt upp til okkara dagar. Eisini verður greitt frá, nær og hvaðani tey ymisku húsin eru komin, og somuleiðis verður greitt frá, hvaðar tey ymisku burturfluttu eru farin.

Í bókini eru bæði gamlar og nýggjar myndir, tekningar og kort, ið sýna teir ymisku býlingarnar, húsin og hvussu innan- og útgangarsjørðin hevur verið bytt millum tey ymisku festini og óðalsmenn, ella við øðrum orðum hvussu bygdirnar eru bygdar upp.

J. Simun Hansen hevur áður givið út bókurnar »Havið og vit I og II«. Og vit halda okkum vita, at hann heldur á við bókarni »Tey byggja land«, har Kunoyggjin nú stendur fyrri.

Tað er valaverk, rithøvundin her hevur lagt úr hondum. Eitt verk, sum kemur at hava stóran seguligan týgning og átti verið ogn hjá øllum føroyingum.

J. Simun Hansen eigur mikla tøkk uppiborna fyrri hesi bóka- verk. Og uttan íva fara eftir- komararnir betur at kunna meta um virðið í hesum bókum.

Aftast í bókini eru navna- registar. Mynda-, kort- og plancheregistar. Og tekstregistar.

Prentiarbeiðið hjá Klaksvíkar Prentsmiðju er væl úr hondum greitt.

Innbundin er bókin sera snotulig. Hon er upp á 367 blað- síður og kostar 100 kr.

Skandinavisk mál í Leningrad

Í sovjetiskum málburði umfatar orðið »Norðurlond« eisini Finnland, meðan orðið »Skandinavia« umfatar tey málsliga nærskyldu londini Danmark, Noreg, Svøríki, Ísland og Føroyar.

Í sambandi við at Málstovnurin fyri Skandinavisk Mál við Leningrads Universitet júst í hesum døgum fyllir 40 ár, skrivur skandinaviafrøðingurin hjá APN, Igor Pavlov, her nakrar reglur um søguna hjá undirvísingini í skandinaviskum málum í Leningrad.

Skandinaviski Málstovnurin við Leningrads Universitet er tann einasti av sínum slag í Sovjet- samveldinum. Stovnsleiðari er Mikhail Steblin, professari, sum eisini er heiðursdoktari við

universitetini í Stockholm og REykjavík.

Málstovnurin hevur einans 40 ár á baki, og í hesum tíðarskeiði hevur hann klakt 244 skandinavistar, t.e. fólk við akademiskari útbúgving í skandinaviskum málum, bókmentum og samfelagsviðurskiptum. Kandidatarnir frá Málstovninum finna starv á øllum økjum, sum hava við skandinavisk lond at gera: sum sjálvstøðugir granskarar, sum lærarar á hægri læristovnum, sum tolkar hjá ferðamannafelagnum »Intourist«, sum umset- arar, sum serkøn hjá uttanríkisráðnum, sum blaðfólk hjá TASS og APN osfr.

Ein av kandidatunum frá Málstovninum er tolkurin Beatrisa Viner. Hon fekk prógv- ið í 1948. Um lestrarár síni sigur hon millum annað:

— Eg kom til Skandinaviska Málstovnin í 1940. Vit vóru 8 í tali, og ell vóru 17 ára gomul. Vit vóru ung og errin og hugsaðu um sendiharrastarv í Stockholm sum Aleksandra Kollontaj. Men sum hjá milljónum øðrum menniskjum blivu dreyamar okkar bráðliga tiknir frá okkum av krígunum, tá Nazi- Týskland leyp á okkum tann 22. juni 1941. Býur okkara var kringsettur í 900 dagar. Vit arbeiddu sum sjúkrasystrar ella hildu vakt á húsatekjumum um náttina undir luftálopunum...

Tá kríggið var av, kunngjórði universitetið, at allur avbrotin lesnaður nú kundi halda fram. Av teimum upprunaliga átta

Framhald á síðu 8

tingnýtt

Arbeidsloysisstrøllið stongt úti

Løgtingið kom samanaftur týsdagin til at viðgerða løg- mansrøðuna á ólavseku.

Figgjarnevndarformaðurin, Hákon Djurhuus, úr fólka- flokkinum, sum fyrstur tók orðið, segði, at eftir førimumi hava teir triggir landsstýris- flokkarnir megnað at loyst mál, sum leingi hava ligið á láni. Hákon Djurhuus segði,

at eftir hansara tykki var reglan í samgongusáttmál- anum um at virka imóti arbeidsloysi tað, sum hevur størstan týðning í sáttmál- anum sum heild. Hann segði, at um vit bera støðuna saman við onnur vestureuropeisk lond, so hevur landsstýrið megnað at stongt arbeids- loysinum úti. — Men hetta er ikki heilt ókeypis, og figgjar- lógin ber boð um hetta, segði Hákon Djurhuus, sum nevndi, at figgjarliga yvir- litið visir stórar og nógvar lantøkur, men sum eru neyð- ugar, um samfelagshjólíð skal mala. Hann helt, at peningurin til vinnuna verður væl brúktur. Hákon Djur- huus talaði eisini um tað figgjarliga sjálvstýrið og mælti landsstýrinum til at visa varsemi á hesum øki, so hetta sjálvstýrið ikki fer okkum av hondum.

Eindarskúlin krevur meiri fólk

Finnbogi Isaksen, landsstýr- ismaður, segði, at fyrireik- ingarnar til yvirtøkuna av postverkinum hava verið stórar og umfatandi. Men hann roknaði við, at tað fer at standast eitt undirskot av postverkinum fyrstu tíðina eftir at tað er yvirtikið. Hann nevndi, at postverkið er ein partur av teirri almennu serv- icuni, og hann segði, at landsstýrið annars hevur ætl- anir um at samskipa ta al- mennu servicuna.

Um skúlaskapin segði Finnbogi Isaksen, at her er tørvur á einum politiskum orðaskifti um málið. Hann nevndi, at ynski eru frammí um at skipa ein eindarskúla og samstundis avtaka real- skúlan og 8., 9. og 10-flokka- skipanina. Sjálvur helt Finn- bogi Isaksen, at ein eindar-

skúli fer at krevja munandi fleiri lærarafólk, og sum er tað ov nógv ófaklærd lærarafólk, sum undirvísa í fólkskúlanum. Hann upp- lýsti, at landsstýrið eisini hevur ætlanir um at de- sentralisera skúlanar, og at hetta eisini skal galda fyrri teir hægri skúlanar.

Finnbogi talaði eisini um strandferðsluna og helt, at á hesum øki er nógv hent nú til tað betra. Hann metti keppið av Smyrli at vera rætt og vónaði, at landsstýrið og løgting verða so djørv, at tey seinni fara at keypa eitt tiltik skip aftrat. Finnbogi Isaksen segði, at Smyril í innan- oyggjasigling gevur eitt undirskot upp á einar 10.000 kr. um dagin, og hann roknaði við, at tað samlaða hallið verður upp á eina milljón, ta figgjarárið er úti. Til samanburðar nevndi landsstýrismaðurin, at Dúgv- an í innanoyggjasigling í tíð- arskeiðinum 1. april til 1. september gav meiri enn hálva milljón í halli. Summar- siglingin hjá Smyrli í ár hevur givið 1,5 milj. kr. í yvirskoti, nú tað er endaliga upptalt, segði Finnbogi Isak- sen.

Studningsveitanin broytast

Demmus Hentze, landsstýr- ismaður, nevndi í røðu sínari, at studningsveitingarnar til kommunur í sambandi við skúlabýggingar eiga at verða broyttar skjótast gjørligt. Higartil hevur landskassin latið 30 pst. til slíka bygging í studningi, men Demmus Hentze mælti til, at eitt lán verður tikið, og at studningur verður latin av tí til kommun- urnar.

Demmus Hentze upplýsti, at landsstýrið arbeidir við einari ætlan um at nýskipa skattalóggávuna, men at tal- an ikki verður um eina um- legging, sum t. d. fer at hava við sær »kelduskattaskipan«. Hann segði, at tað verða smærri umleggingar. Dem- mus Hentze segði, at gjøgnum figgjarpolitikk landsstýrisins verður sloppið burtur ur tí stigi, sum vit hava verið í.

Udenrigsministeriets særlige sagkyndige i færøske forhold

I udenrigsministeriet vil en tjenestemandsstilling som særlig sagkyndig i færøske forhold være at besætte i den nærmeste fremtid. Stillingen er normeret i lønramme 36 uden forflyttelsespligt. Besættelsen vil ske efter forhandling med det færøske landsstyre.

Den sagkyndige skal især bistå udenrigsministeriet ved behandling af sager, der vedrører Færøernes økonomiske interesser og skal kunne stilles til rådighed for hjemmestyret i kortere perioder, såfremt landsstyret fremsætter ønske derom.

Ansøgning stiles til Dronningen og indsendes til chefen for udenrigsministeriets administrationsafdeling, Christiansborg Slot, 1218 København K, inden 26. november 1975.

TØKK

Vit takka øllum, sum vistu okkum samkenslu og hjálptu okkum, tá okkara elsaði

Jóannes Niclas

so bráðliga varð tikin frá okkum.

Foreldur, systkin, Tanja

Miele

Dr. Jacobsensgøta 20 - telefon 11330
3800 Tórshavn

Søla
og
Service

pf **eleKtra**

Setið spáripening tygara í

**FØROYA
SPARIKASSA**

— fólksins peningastovn

tað lönar seg